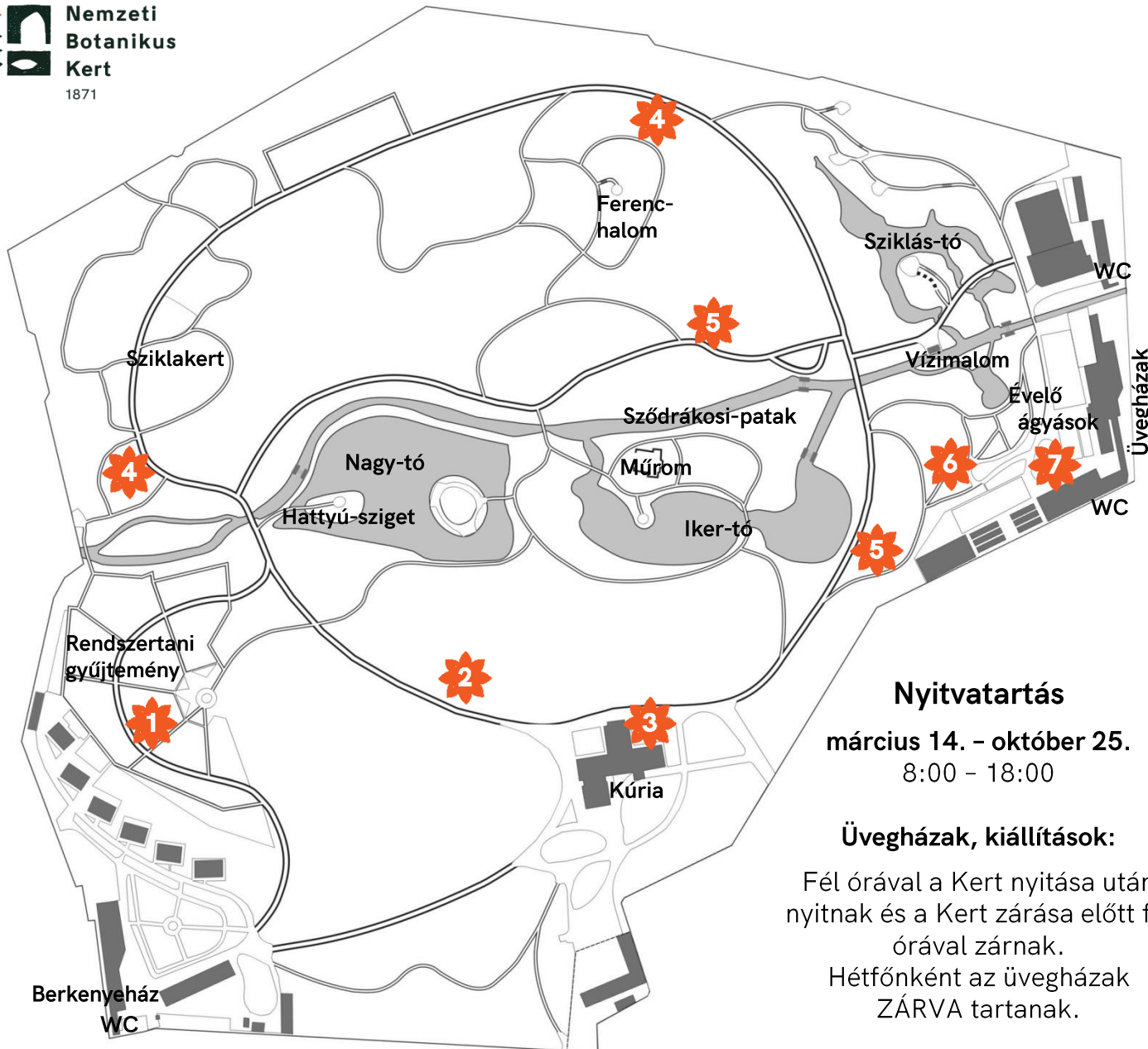

A hónap érdekességei

Nemzeti Botanikus Kert
Vácrátót

Árnyékliliom (*Hosta sp.*)

Nyitvatartás

március 14. – október 25.
8:00 – 18:00

Üvegházak, kiállítások:

Fél órával a Kert nyitása után nyitnak és a Kert zárása előtt fél órával zárnak.
Hétfőnként az üvegházak ZÁRVA tartanak.

↑
Bejárat

www.botanikuskert.hu

 Térképes útmutatónk abban segít, hogy az aktuálisan virágzó fajok, vagy más időszakú látnivalók közül néhányat könnyedén megtaláljon Kertünkben.

Köszönjük, hogy az utakon maradnak!

Szent Iván hava. Virágnylásban a leggazdagabb időszak kertünkben a május és a június. A cserjék nagy része ekkor virágzik, s a sziklakerti és az évelőgyűjteményben is sorra bontják virágaikat a legkülönbözőbb családokba tartozó növények. A májusi esőknek köszönhetően felfrissült a kert, de mivel Vácrátót a Börzsöny és a Dunazug-hegység esőárnyékában fekszik, itt a vízből sohasem elég. A talaj vízkészlete még mindig elmarad az optimális mértékűtől, ezért folyamatos a nagy felületek esőztető öntözése a Kertben. Az utolsó fagyos hónap elmúltával kikerültek a szabadba a fagyérzékeny mediterrán dézsás növények is.

 A Rendszertani gyűjteményben sokféle növény nyílik májusban. A pillagósvirágúak (*Fabaceae*) egyik ágyásában virágzik a **déli borsófűrt** (*Baptisia australis*) mely nagy termetű, csoportban növő, évelő növény. Őshazája Észak-Amerika keleti, középső részén van, nedves, tápanyagban gazdag talajú, főleg folyóparti termő-helyeken. Kertekben is termékeny, nedves kerti talajon s inkább napon, esetleg félárnyékban fejlődik szépen. Gyógynövényként is ismert, drogja állítólag erősíti az immunrendszert, leveleinek hatóanyagai javítják az étvágyat és az emésztést, gyökerei pedig fertőtlenítő hatásúak.

 A **kínai csillagsom** (*Cornus kousa ssp. chinensis*) lombhullató cserje, vagy kisebb lombhullató fa. Ágai felálló, majd jellegzetesen emeletekbe rendeződők. Mint a somok többsége, tojásdad levelei keresztben átellenesen állnak, ősszel szép vörösre színeződnek. Apró virágai nem feltűnőek, annál látványosabb a gombvirágzatokat körülvevő, négy, kereszt alakban álló, krémfehér fellelél, amit virágnak nézhetünk. Ehető, édes terméseiből Kínában bort erjesztenek. Őshazája Közép- és Nyugat Kína, valamint Korea és Japán, hegyvidéki bokor erdőkben, cserjésekben gyakori növény. Sok szép fajtája van díszfaiskolai forgalomban. Ilyen a Kúria mellett látható **'Venus' csillagsom** is (*Cornus kousa 'Venus'*).

 A **róza** (*Rosa sp.*) feltűnő szépségű s emellett változékony és hibridizációra hajlamos nemzetség. Több, főképp kelet-ázsiai fajtát vonták be sok száz évvel ezelőtt a nemesítésbe, melynek eredményeképpen ma már több mint tízezer fajtát tartanak számon. Dendrológiai gyűjteményünkben, a nagy becsben tartott vadrózsa fajok mellett, számtalan nemesített rózsafajtát nevelünk. A rózsanemesítés jó szemet és pontos kezet, nagy gondosságot, időt és pénzt igénylő feladat. A Kúria teraszánál többek között **Márk Gergely** nemesítő rózsái nyílnak. Baloldalon égő tűzpiros futóróza a **'Futótűz'**, mögötte a nagy sötét rózsaszín, illatos telt virágú **'Torockó'**, hátul az **'Október 23 emlékére'** nyílik. Jobb oldalon nyílik a karmazsinpiros **'Sarolta'**, a világos rózsaszín, illatos futóróza a **'Szent Erzsébet emlékére'**, hátul pedig a krémsárga-rózsás **'Mami'** virít.

 A **pompáslonc** (*Kolkwitzia amabilis*) 2-3 m magas lombhullató cserje. Idősebb ágain kérge barna foltokban hámló. Tojásdad alakú, egyszerű levelei szőrösek. Ívesen hajló ágait elborítják, sátorozó virágzatba tömörülő, illatos, másfél cm-es virágai. A harang alakú virágok pártája fehérrel futtatott pasztell rózsaszínű, sárga torokkal, bíbor árnyalatú csészéje szőrös. Kína középső tartományaiban, sziklás bokorerdőkben őshonos, fény-és melegigényes növény. Ez az egyik megállója a 20 állomásból álló Kínai tansétának. A sétát végigjárva a jegypénztárban vásárolt tanséta füzet segítségével, még több érdekességet megtudhatnak a növényről és betekintést kaphatnak a páratlanul gazdag kínai növénykultúrába.

 A **jezsámenek** (*Philadelphus*) kertünk szép kora nyári virágzású cserjéi. A kertkultúrában számos kelet-ázsiai és amerikai származású jezsámen faj, fajta, s ezek hibridjei is ismertek. Könnyen keresztezhető nemzetség. A XIX. század végén különösen népszerű díszcserjék voltak, nálunk is számtalan kertészeti fajtát ültettek, melyek származását ma már sokszor nehéz meghatározni. Kedvelt, igénytelen cserjék, nyári virágzásuk, s várostűrő képességük különösen emeli értéküket.

Estéknként kertünkben messzire érződik virágaik édeskés, bódító illata. Tévesen jázminnak is nevezik őket, holott a jázminoknak nem rokona.

 Az évelőgyűjtemény árnyékos ágyásában az úttól távolabb, a tó partján díszlenek az **árnyékliliomok**. A *Hosta* nemzetség az árnyéki dísznövények egy csoportja, melyek elsősorban levelükkel díszítenek. Őshazájuk Japán, Korea és Kína. Közel háromszáz éve ültetik őket, de csak az utóbbi évtizedekben kerültek igazán előtérbe. A nemesítők keze alatt óriási változáson mentek keresztül, és nekik köszönhetően számtalan, szebbnél szebb új fajta és változat keletkezett. Nyugat-Európában és Amerikában az egyik legnépszerűbb és legkeresettebb növénycsoport, csupán az angliai kereskedelmi forgalomban levő fajok és fajták száma közel 800! Hatalmas a levelek szín-, méret- és formagazdagsága. A harang alakú, laza fűrtben elhelyezkedő virágok színe lehet fehér, halványkék, levendula, ibolyakék, vagy lila, esetleg csíkos és cirmos mintájú. A kifejlett árnyékliliomok mérete is igen változatos, a tenyérnyi törpéktől az egy-két méter átmérőjű óriásokig terjed, mely a kertépítészetben számtalan felhasználási módot tesz lehetővé.

 A Kaktusz- és Pozsgásház előtt található a télálló kaktuszok ágyása, melyben olyan kaktuszféléket mutatunk be, amelyek a mi klímánkon is átteleltethetők a szabadban. Őshazájuk Észak- és Dél-Amerika hideg télű vidékei, néhány faj egészen Kanadáig felhatol. Legismertebbek a különböző **fügekaktuszok** (*Opuntia spp.*) és a **kötélkaktuszok** (*Cylindropuntia spp.*). A kisebb termetű kaktuszok között is találunk télállót, így például az *Echinocereus triglochidiatus* és az *E. reichenbachii* változatai sikerrel nevelhetők szabad ég alatt. A szemölcskaktuszokkal rokon, mindössze néhány centis *Escobaria vivipara* és *E. missouriensis* sziklák, kövek közé ültetve gond nélkül telet. Az ágyásban növekszik több pálmaliliom faj (*Yucca spp.*) is, hatalmas virágzatuk fehérben pompázik.